

Läxa Geografi - Jordens Platttektonik och Bergskedjor

Redogörelse:

- **Årskurs:** Åk. 4 - 6
 - **Ämne:** Geografi
 - **Tema:** Jordens platttektonik och bergskedjor
-

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

1. **Platttektonik:** Teorin om att jordens yta består av flera stora och små plattor som rör sig över mantelns fluida materia.
 2. **Bergskedja:** En serie av berg som bildats genom geologiska processer som platttektonik.
 3. **Subduktion:** Processen där en tektonisk platta glider ner under en annan platta och smälter i manteln.
 4. **Mount Everest:** Världens högsta berg, beläget i Himalaya, bildat av kolliderande Indiska och Eurasiska plattorna.
 5. **Midatlantiska ryggen:** En sprickzon i Atlantens mitt som markerar en divergent plattgräns där ny havsbotten bildas.
 6. **Falla:** En spricka i jordskorpan där delar har rört sig relativt varandra.
 7. **Kontinentalkollision:** När två kontinentplattor möts och trycker upp material för att bilda berg.
 8. **Vulkan:** En öppning i jordens yta där magma kan bryta ut.
 9. **Earthquake (jordbävning):** Skakningar i jordens yta orsakade av plattornas rörelse.
 10. **Himalaya:** En stor bergskedja i Asien, skapad av kolliderande tektoniska plattor.
-

Instuderingsfrågor

1. Vad är platttektonik?
2. Hur bildas bergskedjor enligt platttektonikteorin?
3. Vad händer vid en subduktionszon?
4. Nämn två exempel på stora bergskedjor som har bildats genom platttektonik.
5. Vad är midatlantiska ryggen och vad sker där?
6. Hur uppstår jordbävningar?
7. Vad är skillnaden mellan en kontinentplatta och en oceanplatta?

8. Förklara vad en vulkan är och hur den relaterar till platttektonik.
9. Varför är Mount Everest det högsta berget i världen?
10. Hur påverkar plattornas rörelse jordens yta över tid?

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Uppgift/Beskrivning	A	B	C	D
1. Platttektonik handlar om	Rörelser av atmosfären	Rörelser av jordplattorna	Växlingar i klimatet	Förändringar i havsnivån
2. En subduktionszon är där	Två plattor glider isär	En platta glider under en annan	Två plattor glider bredvid varandra	Magnetiska polerna förändras
3. Mount Everest ligger i	Anderna	Himalaya	Rocky Mountains	Alperna
4. En divergent plattgräns är där	Två plattor kolliderar	Två plattor glider isär	En platta glider under en annan	Inget av ovanstående
5. Jordbävningar orsakas främst av	Vindens kraft	Plattornas rörelse	Vattenflöden	Solstrålning
6. Midatlantiska ryggen markerar	En kontinentplatta	En oceanplatta	En divergent plattgräns	En subduktionszon
7. En vulkan kan uppstå vid	En subduktionszon	En kontinentplattkollision	En divergent plattgräns	Alla ovanstående
8. Vad bildas när två kontinentplattor kolliderar?	Havsbotten	Bergskedjor	Vulkana områden	Djuphavsgrovar
9. Vilken process leder till bildandet av nya berg?	Erosion	Avsättning	Kontinentalkollision	Förnyelse av jordskorpan
10. Himalaya bildades genom	Divergent plattgräns	Subduktionszon	Kontinentalkollision	Transform plattgräns

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: Beskriv en bergskedja

Beskriv hur en bergskedja som Himalaya har bildats genom platttektonik. Inkludera vilka plattor som är involverade och vilka processer som sker.

Svarslängd: ca. 200 ord (En halv sida)

Skrivuppgift 2: Plattornas rörelse och jordbävningar

Förklara sambandet mellan plattornas rörelse och uppkomsten av

jordbävningar. Ge exempel på en plats där detta sker och beskriv effekterna.
Svarslängd: ca. 300 ord (En halv till en sida)

Skrivuppgift 3: Skapa en egen bergskedja

Föreställ dig att du är en geolog som upptäcker en ny bergskedja. Beskriv de geologiska processerna som har lett till dess bildning, inklusive plattornas typer och rörelser. Diskutera även vilka typer av bergarter du kan förvänta dig att hitta där.

Svarslängd: ca. 400 ord (En hel sida)

Tags: [Läxa](#)